



# شرایط تازه و ضرورت همکاری دولت و فعالان اقتصادی

بی ثباتی در سیاست های مرتبط با نرخ ارز و انعطاف پذیری دولت و بانک مرکزی درباره نرخ سود بانکی است. رشد روزافزون قیمت انواع ارزهای معتبر به ریال ایران و رسیدن هر دلار به ۱۸۰۰ تومان در اواخر دی ماه امسال به عدم تعادل های شدید منجر شده و فعالان اقتصادی را در موقعیت سردرگمی قرار داده است.

فعالان صنعتی و اقتصادی شاهد برخی وعده های رییس کل بانک مرکزی برای تثبیت و ثبات سیاست های ارزی بودند که متأسفانه به وقوع نپیوست. این وضع موجب شده است که سایر وعده های مسئولان نیز با تردید فعالان صنعتی و اقتصادی مواجه شود. از طرف دیگر و در شرایطی که شورای پول و اعتبار تصمیم خود مبنی بر افزایش نرخ سود سپرده گذاری به ۲۱ درصد را اعلام و اعلان کرد، اما تا آخرین روزهای دی ماه این تصمیم اجرایی نشد و دوباره آن تردید ایجاد شد.

در صفحه ۲



از پیش چشم به اقدام های دولت، مجلس و سایر نهادها دوخته و تلاش می کنند از لایه های حرفه ها، داوری ها، نوشته ها و برخی از تصمیم های دولت برای آینده خود برنامه ریزی کنند. یکی از رویدادها و واقعیت های تجربه نشده صاحبان کسب و کار و حتی شهروندان عادی

اقتصاد ایران در کلیت خود، این روزها شرایط تازه ای را تجربه می کند که در همه سال های پس از جنگ تحمیلی عراق علیه ایران سابقه نداشته است. کسب و کار ایرانیان و هزاران بنگاه صنعتی، اقتصادی و بازرگانی در وضعی نو قرار گرفته اند و به دلیل فقدان تجربه این وضعیت امروز، بیش

## کاش به هشدارها توجه می شد

بهمن دانایی

سال ها پیش یکی از شخصیت های علمی - کارشناسی ایران با عنوان «دغدغه کارشناس، وسوسه سیاستمدار» نوشته ای را منتشر کرد که با اقبال زیادی مواجه شد. نکاتی که وی درباره دو انگیزه متفاوت کارشناسان و سیاستمداران طرح کرده بود هنوز پابرجاست. یکی از تفاوت ها در انگیزه دو گروه یادشده به نگاه کوتاه مدت و بلندمدت آنها برمی گردد.

کارشناسان و متخصصان در هر حوزه ای نگاه بلندمدت دارند و با انگیزه ایجاد فضای مناسب و دورنگرانه برای فعالیت ها به مسایل و راهکارها می اندیشند. اما سیاستمداران - فارغ از اینکه به کدام مرام سیاسی باور دارند - مسایل و راهکارهای کوتاه مدت را در هر حوزه از فعالیت ها در دستور کار دارند و می خواهند زود نتیجه بگیرند. این تفاوت دیدگاه ها امروز هم درباره مسایل مختلف از جمله مسأله صنعت قندوشکر دیده می شود. برای اینکه بتوانیم به طور ملموس به این موضوع توجه کنیم، راه دوری نباید برویم و می توان از مکاتبات، یادداشت ها، نوشته ها و سخنان اعضای انجمن صنفی کارخانه های قندوشکر ایران و همچنین داوری ها و اقدام های مقام های دولتی، این تفاوت در انگیزه ها را به دست آورد. علاقه مندان و دینفعان به صنعت قندوشکر یادشان می آید که نگارنده در دهه ۱۳۸۰ و در دوره فعالیت دو دولت با دیدگاه های سیاسی متفاوت، بارها و بارها به مسایل بلندمدت در صنعت قندوشکر اشاره و هشدار داده است. این کار توسط سایر همکاران و مدیران و صاحبان کارخانه های قندوشکر و کارشناسانی که خارج از حوزه انجمن و دولت فعالیت کرده اند نیز انجام شده است. مروری بر این هشدارها و توصیه های کارشناسانه را در چند موضوع یادآور می شوم:

### تولید داخلی

هنوز هیچ ابزاری برای اندازه گیری میزان دل بستگی افراد به سرنوشت میهن و کشور فراهم نشده که با آن ابزار کارکرد و گفت که یک فرد مسؤول دولتی حتماً بیشتر از یک فردی که در خارج از دولت فعالیت می کند برای کشور دلسوزی دارد. اما می توان بالحاظ کردن مسؤولیت پذیری و احساس دلسوزی به «تولید داخلی» به مثابه یکی از عوامل بسیار مهم در سرشت و سرنوشت یک جامعه، تفاوت ها را مشخص کرد. واقعیت این است که در صورت حذف «تولید داخلی» انواع کالاها و محصولات، به مرور احساس وطن دوستی زایل شده و چشم و دل به خارج از کشور عادت می کند. به همین دلیل است که حتی در آزادترین کشورها به لحاظ اقتصادی «تولید داخلی» اهمیت دارد و از آن حفاظت می شود.

در صفحه ۳

## دریافت لوح تقدیر از بنیاد جهانی انرژی

بنیاد جهانی انرژی به عنوان یکی از طرح های برتر نوآوری سبز معرفی شد. همچنین این شرکت به دلیل حمایت از طرح های خلاقانه و پیاده سازی پروژه های نوآورانه از جمله پروژه استفاده از فناوری نانو در زمینه حفظ و نگهداری چغندر قند موفق به دریافت لوح تقدیر و سپاس از چهارمین همایش نوآوری و عدالت اقتصادی شد. **نشریه شکر** این موفقیت را به مدیران و کارکنان شرکت قند نقش جهان تبریک گفته و آرزوی موفقیت های بیشتر برای شرکت قند نقش جهان دارد.

شرکت قند نقش جهان موفق به دریافت لوح تقدیر از بنیاد جهانی انرژی شد. این لوح تقدیر در ۱۹ دی ماه امسال از سوی رییس بنیاد جهانی انرژی به مدیران شرکت قند نقش جهان داده شد. مجتبی کاروان، مدیرعامل و عضو هیأت مدیره این شرکت توضیح داد: طرح «استفاده از گاز CO2 خروجی آگروز بویلرها در پروسه تصفیه شکر» که از سوی شرکت قند نقش جهان تهیه و ارائه شده بود از میان ۲۹ طرح ارسالی از ایران و ۱۳۸۴ طرح از ۳۴ کشور جهان و پس از ارزیابی کارشناسان



### در صفحات دیگر

سوء استفاده چینی ها از تجار ایرانی



سیاست های بخش شکر در برخی از کشورها



ابقای سازمان حمایت در فاز دوم هدفمندی



واردات، سیراب کردن تشنه با آب شور است



بازار محصولات کشاورزی همچنان در تصاحب دلان





چین مبادله تجاری دارند مشکلات خود را بیان کنند انبوهی از این مسائل مطرح خواهد شد. این موضوع به نوعی مورد تأیید رییس اتاق مشترک ایران و چین نیز است که البته وی حجم آن را بسیار کم می‌داند.

اسدالله عسگراولادی در این مورد اظهار کرد: حجم این کلاهبرداری‌ها در حد ۵۰ هزار یا ۱۰۰ هزار دلار است که با توجه به حجم کل تجارت ایران با کشور چین، ایمن مبالغ، مبالغ کوچکی هستند.

وی یادآور شد: امکان دارد که کشور چین کالایی را با کیفیت پایین‌تر به ایران بفرستد یا گاهی هم اصلاً کالا را ندهد.

ابراهیم جمیلی، عضو اتاق ایران هم در این مورد تأیید می‌کند که ممکن است چینی‌ها کالاهای بی‌کیفیت به ایرانی‌ها بدهند یا بدقولی کنند و یا سر موقع کار را انجام ندهند اما به‌زعم او، این مورد مشمول همه تجار چینی نمی‌شود. وی با هشدار نسبت به اینکه تاجران ایرانی باید مراقب باشند که سر آنها کلاه نرود، افزود: چون پرداخت‌های مالی به‌صورت نقدی انجام می‌شود، این اتفاق رخ می‌دهد اما این گونه نیست که همه تاجرهای و شرکت‌های چینی کلاهبرداری کنند. اگر تاجران ایرانی سراغ تاجرانی که صاحب برند و شناخته شده باشند، بروند قطعا در کار آنها این چنین مشکلاتی به‌وجود نخواهد آمد. با وجود این، جمیلی به برخی بانک‌های غیرمعتبر چینی نیز اشاره و توصیه کرد که تاجران ایرانی از کار کردن با آنها پرهیز کنند.

ج میلی با تأکید بر رفتار عاقلانه تجار ایرانی با تجار چینی تأکید کرد: تاجران ایرانی با کسانی که نسبت به آنها شناخت دارند مبادله تجاری را انجام دهند. علاوه بر این، اتاق مشترک ایران و چین می‌تواند لیستی از تاجران بدنام چینی تهیه کند تا تجار ایرانی که قصد تجارت با کشور چین را دارند دیگر به آنها مراجعه نکنند. وی همچنین گفت: باید روش‌های کلاهبرداری نیز اطلاع‌رسانی شود، چرا که تاجر ایرانی وقتی با این چنین موضوعی مواجه می‌شود، برای پیگیری با مشکلات دیگری مواجه خواهد بود. پیش از این نیز این چنین اتفاقاتی در مورد کشورهای دیگر هم مطرح شده بود.

مهدی فاخری، معاون سابق امور بین‌الملل اتاق بازرگانی ایران در مورد اثرات تحریم‌های علیه ایران بر تجارت بازرگانان ایرانی به افزایش کلاهبرداری مالی از واردکنندگان ایرانی که مجبور به استفاده از حواله‌های بانکی از طریق کشورهای ثالث می‌شوند، اشاره و بیان کرده بود: از کشور چین گرفته تا کشورهای همسایه و همچنین در برخی از کشورهای آمریکای لاتین شرکت‌هایی بوده‌اند که خلف وعده کرده و تعهد خود را انجام ندادند و منجر به ناپدید شدن اعتبار واردکننده ایرانی شده‌اند.



## سوءاستفاده چینی‌ها از تجار ایرانی

«پیش از ایجاد ارتباط تجاری با شرکت چینی از میزان اعتبار و سابقه فعالیت آنها اطمینان حاصل کنید. در این زمینه لازم است شرکای چینی خود را با مشورت با اتاق ایران و شورای توسعه تجارت خارجی چین انتخاب کنید.» اما نکته قابل توجه این است که از تجار ایرانی خواسته شده از طریق بانکی و با گشایش اعتبار از طریق اعتبارات اسنادی معامله کنند، در حالی‌که به گفته فعالان بخش خصوصی ایران به‌دلیل تحریم، اصلاً امکان گشایش اعتبار وجود ندارد که تاجران ایرانی مجبور به پرداخت نقدی می‌شوند.

### امکان سوءاستفاده از تجار ایرانی فراهم است

مسعود دانشمند، عضو هیأت‌ریسه اتاق مشترک ایران و چین در مورد مشکلات موجود بین روابط تجاری ایران و چین گفت: شرایط حال حاضر تجارت با کشور چین به‌گونه‌ای شده که باید مبالغ به‌صورت نقدی پرداخت شود و این موضوع امکان سوءاستفاده از تجار ایرانی را فراهم کرده است.

وی ادامه داد: هنگامی که امکان گشایش اعتبار اسنادی در کشور چین فراهم باشد آن وقت بانک چینی طرف مقابل است اما در شرایط فعلی چون پول از طریق صراف به‌طرف چینی پرداخت می‌شود، تضمینی وجود ندارد که آن کالا به‌دست تاجر ایرانی برسد.

دانشمند یادآور شد: چند سال پیش نیز ما به بانک مرکزی پیشنهاد دادیم که شعبه‌ای در کشور چین راه‌اندازی کند تا هر پرداختی از آن حساب بانک مرکزی ایران در کشور چین باشد اما همچنان به این پیشنهاد بی‌توجهی می‌کنند. وی خاطر نشان کرد: اگر در حال حاضر امکان آن فراهم باشد که تاجران ایرانی که با

وجود روند روبه رشد تجارت ایران با کشور چین، مشکلاتی در مبادله‌های تجاری دو کشور با هم وجود دارد که گاهی باعث می‌شود برخی تجار چینی از تجار ایرانی کلاهبرداری کنند. کشور چین دومین شریک تجاری ایران در بخش واردات است که در آخرین آمار گمرک ایران میزان واردات ایران از کشور چین طی ۹ ماهه امسال بیش از پنج میلیارد دلار گزارش شده است. هرچند هنوز آمارهای مقایسه‌ای گمرک در ۹ ماهه منتشر نشده، اما در هشت ماهه امسال روند این میزان به‌گونه‌ای صعودی بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار افزایش داشت. با وجود این حجم تجاری ایران با چین، مشکلاتی نیز تاجران ایرانی برای کار کردن با تجار چینی دارند.

طبق گفته‌های فعالان بخش خصوصی ایران به‌دلیل مقدور نبودن امکان گشایش اعتبار اسنادی در چین، تاجر ایرانی مجبور هستند از طریق صرافان به‌صورت نقدی پول کالاهای خود را بپردازند که در مقابل طرف تجاری این امکان را دارد که اصلاً کالا را نفرستد یا اینکه کالایی با کیفیت پایین‌تر به ایران ارسال کند. این موضوع تا آنجا پیش‌رفته که چند روز پیش اتاق بازرگانی ایران رسماً به تاجران ایرانی هشدار داد که در انتخاب طرف مقابل تجاری خود دقت بیشتری کنند. اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران اعلام کرده که با توجه به حجم بالای روابط تجاری میان دو کشور ایران و چین و افزایش روزافزون اختلافات تجاری میان فعالان اقتصادی دو کشور به علل مختلف، مواردی را به‌منظور رعایت احتیاط‌های لازم از سوی تجار ایرانی اعلام کرده است. در آن اطلاعیه خطاب به تجار ایرانی اعلام شده است:

## واردات بی‌موقع محصولات کشاورزی به یک معضل تبدیل شده است

استاندار کرمان گفت: سرمایه‌گذاری‌ها در جنوب استان کرمان باید در خدمت بخش کشاورزی باشد.

اسماعیل نجار، در نخستین همایش جذب سرمایه‌گذاری تولیدی در جنوب استان، افزود: جنوب کرمان با تولید چهار میلیون تن انواع محصولات کشاورزی در سال، نقش مهمی در امنیت غذایی کشور ایفا می‌کند.

وی اظهار کرد: یکی از راه‌های اصلی توسعه پایدار در کشورها، امنیت غذایی و بخش کشاورزی است که این خطه زرخیز می‌تواند در این راستا نقش مهمی در کشور داشته باشد.

نماینده عالی دولت در استان کرمان تصریح کرد: باید دانش را در بخش کشاورزی به خدمت گرفت و با اصلاح الگوی کشت و کشاورزی مکانیزه و پیشرفته، در جهت تولید بیشتر و تأمین غذای کشور گام برداشت.

نجار، استفاده از روش‌های آبیاری تحت فشار و کشت مکانیزه متناسب با نیاز جامعه را در منطقه ضرورت دانست و گفت: این مهم باعث تولید بیشتر و سودآوری مطلوب برای تولیدکننده است. استاندار کرمان، خطاب به کشاورزان و تولیدکنندگان افزود: باید از تمامی ظرفیت‌ها و حمایت‌های دولت در جهت تولید انبوه استفاده کنید. وی، عدم هماهنگی مسؤولان کشور در بحث صادرات و واردات را، یکی از معضلات اصلی بخش کشاورزی اعلام و بیان کرد: این روند باید اصلاح شود تا شاهد خسارات سنگین برای تولیدکنندگان مثل سال گذشته نباشیم.

نجار، واردات بی‌موقع محصولات کشاورزی و ناهماهنگی‌های موجود در این راستا، یک معضل دانست و تصریح کرد: هنگامی که محصولات کشاورزی وارد کشور می‌شود، محصول تولیدکنندگان جنوب کرمان روی دست آنها می‌ماند.

نجار، موضوع صادرات و بازاریابی محصولات منطقه جنوب کرمان را بسیار ضروری خواند و گفت: این دو اصل هیچ جایگاهی در کشاورزی منطقه ندارند و این مهم وظیفه متولیان است تا در راستای بازاریابی محصول و صادرات گام بردارند. وی، نبود صنایع تبدیلی در جنوب کرمان را یکی از مشکلات دانست و گفت: سرمایه‌گذاری در این بخش باید به‌صورت جدی در دستور کار باشد و فرصت مناسبی برای سرمایه‌گذاران است.

استاندار کرمان، وجود معادن غنی مانند تیتانیوم در کهنوج و معادن مس در اسفندقه و فاریاب را، از دیگر فرصت‌های سرمایه‌گذاری در جنوب کرمان اعلام کرد.

نجار، تمدن بیش از هفت‌هزار ساله جیرفت را یکی از راه‌های مؤثر در جذب سرمایه‌گذار در بخش گردشگری اعلام و خاطر نشان کرد: باید این تمدن را با این فرصت‌ها به دنیا نشان بدهیم.

## شرایط تازه و ضرورت همکاری دولت و فعالان اقتصادی

تغییر کند. توجه کامل، جدی، همه‌جانبه و مبتنی بر مشارکت واقعی دولت با نهادهای صنفی با محوریت تولید داخلی و کاهش برخی از وابستگی‌های غیرضروری و البته با رعایت حال مصرف‌کنندگان اتفاقی است که اگر رخ دهد، برخی دشواری‌ها را کاهش می‌دهد. دولت باید به بخش خصوصی به‌ویژه انجمن‌ها، کانون‌ها و اتحادیه‌هایی که در سال‌های اخیر با دولت سازگار بوده‌اند اعتماد کند و به اتفاق آن‌ها، روزهای آسانی برای اقتصاد و کسب و کار ایران فراهم شود.

بدترین کار این است که در این وضع تازده، به‌جای همکاری با فعالان صنعتی و اقتصادی که توانایی تولید کالاهای ضروری را دارند، نسبت به آن‌ها سخت‌گیری غیرمعمول و غیرلازم صورت پذیرد.

برای عبور از این وضع جدید و تجربه نشده چه باید کرد؟ بیشترین مسؤولیت بر دوش نهاد دولت است که اختیارات گسترده و امکانات مادی هنگفتی را به نیابت از دولت در دست دارد. مجلس شورای اسلامی به‌عنوان دیگر نهاد قدرتمند نیز می‌تواند با استفاده از اختیارات قانونی خود در بخش نظارت و قانونگذاری به شهروندان ایرانی و صاحبان بنگاه‌های صنعتی، اقتصادی و بازرگانی کمک کند و دست دولت را بگیرد تا تصمیم‌های سنجیده در شرایط امروز بگیرد.

به‌نظر می‌رسد با ادامه محدودیت‌هایی که از سوی غربی‌ها اعمال خواهد شد، تنظیم بازار ایران نمی‌تواند همانند گذشته رخ دهد و ضرورت دارد مقررات صادرات و واردات برای دورانی که در آن هستیم

### از صفحه اول

باتوجه به اینکه نرخ ارز و نرخ سود بانکی قلب و کانون سیاست‌های ارزی و پولی هستند و بر سرنوشت تولید، صادرات، واردات، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری، توسعه، صادرات، جلب سرمایه خارجی تولید ناخالص داخلی، نرخ بیکاری و اشتغال اثر قوی دارند، این وضع شرایط فعالیت‌های عادی را در موقعیت ابهام قرار داده است. کارشناسان، اقتصاددانان و فعالان صنعتی و اقتصادی در این دوران بی‌سابقه پس از جنگ، پرسش‌های مهمی دارند که عموماً بی‌پاسخ مانده است.

غیبت مسؤولان اقتصادی دولت برای پاسخگویی به این ابهام‌ها، پیامدهای منفی خواهد داشت.

# کاش به هشدارها توجه می‌شد



\* یکی از کارهایی که دولت محترم نباید انجام دهد سخت‌گیری بیش از معمول بر صنعت و تولید داخلی است، در این صورت تولید داخلی روند رشد یابنده‌ای را تجربه خواهد کرد

## از صفحه اول

این اهمیت باتوجه به حساسیت نوع کالاها مقداری تفاوت پیدا می‌کند. تجربه نشان می‌دهد «مواد غذایی» در درجه اهمیت بالایی قرار دارد و کشورهای آزاد اقتصادی نیز اجازه نمی‌دهند، بازار این محصولات یکسره در اختیار و انحصار شرکت‌ها و کشورهای خارجی قرار گیرد.

اعضای انجمن صنفی کارخانه‌های قندوشکر در همه دهه‌های سپری شده، همین موضوع را در کانون توجه قرار داده و به مسئولان دولتی هشدار داده‌اند که با اتخاذ سیاست‌های مبتنی بر تحلیل‌های غلط، نباید بازار شکر ایران در انحصار خارجی‌ها قرار گیرد.

اما این هشدارها، در برخی مقاطع نادیده انگاشته شده و کار به جایی رسید که متأسفانه تولید قندوشکر به ۵۰۰ هزار تن رسید و سهم تولید داخلی در کل مصرف بسیار کاهش یافت. اما پایداری و بردباری کارخانه‌های قند و مناسبات انسانی آنها با کشاورزان زحمتکش ثمر داد و تولید قندوشکر در شرایطی که قیمت جهانی این محصول روندی فزاینده پیدا کرد دوباره به ۱/۳ میلیون تن در سال زراعی جاری افزایش یافت.

## دامپینگ

فروش کالا در بازارهای خارجی با هدف عادت دادن کشورها به کالای یک شرکت یا یک کشور با استفاده از ترفندهای بازرگانی از جمله «دامپینگ»، روش شناخته‌شده‌ای در تجارت جهانی است. این روش به‌ویژه درباره مواد غذایی بسیار به کار برده می‌شود و سابقه‌ای طولانی دارد. اروپایی‌ها در این زمینه تجربه زیادی دارند و به مرور به سایر کشورها رسیده است. فروش ارزان‌تر از قیمت تمام‌شده قندوشکر توسط برخی از کشورها با دادن یارانه‌های آشکار و پنهان، اتفاقی بود و هست که کارشناسان از جمله نگارنده در سال‌های گذشته بارها به آن اشاره کرده و به مسئولان یادآور شدیم که این قیمت‌های دستکاری شده نباید مبنای مقایسه برای تنظیم بازار ایران قرار گیرد. متأسفانه هرچه در این باره توضیح داده شد، با بی‌اعتنایی مواجه و برخی مسئولان این حربه را به زیان تولید داخلی در دست گرفتند. اما در سال‌های اخیر

## چند نرخ‌ی شدن ارز و شفافیتی که از اقتصاد می‌رود

این روزها سخن از نوسانات نرخ ارز بسیار می‌شنویم اما به‌نظر می‌رسد از نوسان نرخ ارز عبور کرده‌ایم، چرا که نوسان به فراز و فرودهای صورت گرفته در یک نرخ اطلاق می‌شود اما امروز در مسیر نرخ صعودی ارز قرار داریم. اصولاً هر مؤلفه‌ای که فضای کلی اقتصاد را از یک جریان ثبات خارج کند، اثرات منفی بیش از اثرات مثبتش بر اقتصاد به همراه دارد، چرا که اقتصاد یک موجود زنده است و وارد شدن هر نوع شوک به یک موجود زنده، منجر به بروز واکنش‌های نامطلوبی می‌شود. بخش خصوصی همواره در حمایت از تولید و صادرات، خواستار مدیریت نرخ ارز و برآورد آثار آن بر بخش‌های مختلف اقتصاد کشور بوده است. براین اساس باید به نوعی این نرخ را مدیریت کرد که تولیدکننده چشم‌انداز مشخصی از آینده فعالیت‌های خود داشته باشد و با اطمینان، نسبت به انجام سرمایه‌گذاری و فراهم ساختن فناوری‌های موردنیاز اقدام کند اما در شرایط کنونی، تولیدکننده همواره باید نگران نوسانات پیش رو بوده و نمی‌تواند در فضای بی‌ثبات موجود تصمیمی بگیرد. موضوع دیگر در این خصوص، بحث چندنرخ‌ی شدن ارز است، این مسئله فارغ از اینکه رانت‌زا و فسادآور است، شفافیت را از اقتصاد می‌گیرد. این روند در برخی موارد منجر به آن می‌شود که یک مدیر اقتصادی به جای آنکه بنگاه خود را براساس اصول صحیح اقتصادی مدیریت کند، به‌دنبال این باشد که از مابه‌التفاوت نرخ ارز برای خود تأمین درآمد کند. حاصل این رویکرد آن است که بخش تولید به‌جای حرکت در مسیر افزایش تولید ناخالص ملی، متوجه حرکت‌های سوداگرانه و تصمیمات کوتاه‌مدت در اقتصاد شود.

در شرایطی که مسئولان بانک مرکزی از پیگیری اجرای سیاست تک‌نرخ‌ی شدن ارز سخن گفته و رویکرد خود را تحقق این سیاست عنوان می‌کنند، معتقدم امکان تک‌نرخ‌ی شدن ارز به معنای واقعی در شرایط کنونی وجود ندارد اما می‌توان این شکاف عمیق را مدیریت کرد. هرچه شکاف موجود عمیق‌تر شود، فساد ناشی از تفاوت نرخ ارز دولتی و بازار بیشتر شده و اثرات منفی آن روی اقتصاد افزایش می‌یابد.

حقیقت این است که به واسطه تحریم‌های اقتصادی علیه ایران، چرخه مبادلات ارزی کشور از یک چرخه به دو چرخه تبدیل شده است. یک جریان، جریان ارز اصطلاحاً مبادله‌پذیر است؛ یعنی دلار یا یورویی که می‌توان با آن تبادلات خارجی را انجام داد، سفر کرد و... جریان دیگر، ارزی است که در نظام بانکی رسمی کشور وجود دارد که این چرخه به‌واسطه منافذ بسیار محدودی به چرخه ارزی اول متصل شده است. این منافذ همان تعداد بانک‌های محدودی هستند که در کشورهای دیگر با ما همکاری می‌کنند. به واسطه محدود بودن منافذ چرخه دوم با چرخه اول، با ترافیک زیادی در این مسیر مواجه هستیم، هرچه جریان موجود میان این دو چرخه کمتر و محدودتر شود و با تقاضا برای چرخه رسمی بانکی افزایش یابد، شکاف بین این دو نرخ ارز افزایش می‌یابد. لذا برای رفع این شکاف نباید به‌دنبال تثبیت نرخ رسمی ارز در داخل بود بلکه باید این نرخ را تا جایی افزایش داد که عرضه آن با تقاضا به تعادل برسد. در حال حاضر تقاضای بازار به سمت دلار رانته سوق پیدا کرده است و به دلیل عدم پوشش تقاضای موجود، چرخه ارزی خارج از کشور هم با سیر صعودی افزایش قیمت روبه‌رو شده است. به‌منظور مدیریت این تقاضا باید سعی شود بخشی از تقاضای ارز داخلی به سمت ارز خارجی سوق پیدا کند. بنابراین ثابت نگه داشتن نرخ ارز دولتی تنظیم کارآمدی در حوزه عرضه و تقاضا به‌همراه نخواهد داشت و با سخت‌تر شدن تحریم‌ها شکاف بین دو نرخ ارز افزایش می‌یابد. معتقدم که نظارت مستقیم و مدیریت دولتی همچنان باید بر بازار ارز کشور وجود داشته باشد، خصوصاً در شرایط کنونی لزوم مدیریت بازار ارز کشور از سوی بانک مرکزی امری غیرقابل اجتناب است، چرا که ما هم‌اکنون در شرایط عادی قرار نداریم. موضوع تحریم، چرخه ارزی کشور را از حالت تعادل خارج کرده است، در این شرایط مکانیزم بازار آزاد ارز جواب نمی‌دهد.

پدرام سلطانی - نایب‌رییس اتاق ایران

کرده است. کاش این اتفاق سال‌ها پیش می‌افتاد و صنعت قندوشکر و شمار دیگری از صنایع به دره مرگ نمی‌افتادند و نیروی خود را به‌جای بازسازی آسیب‌ها، به نیرومندتر شدن می‌دادند. در شرایط حاضر که متأسفانه کشورهای غربی به‌شکلی غیرسالم اقتصاد ایران را زیر چتر محدودیت‌ها قرار داده‌اند و کسب درآمد ارزی را دشوار کرده‌اند، می‌توان حدس زد که شاید حتی واردات شکر بسیار دشوارتر از هر زمان دیگر خواهد شد.

## چه باید کرد

واقعیت این است که روزگار کسب و کار در ایران دشوار شده و بنگاه‌های اقتصادی تحت شرایط سختی نفس کشیده و سرپا مانده‌اند. البته این وضعیت برای هر فعالیت و صنعتی متفاوت است و نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت. اما صنعت قندوشکر به‌دلایل یادشده در موقعیت بهتری نسبت به قبل قرار دارد و اگر دولت چند کار نکند، امید است تولید داخلی این محصول مهم روندی فزاینده را تجربه کند. یکی از کارهایی که دولت و نهادها و سازمان‌ها نباید انجام دهند فرو رفتن در جزئیات و فعالیت‌های فنی و ریز واحدهای صنعتی است. دولت باید سیاستگذاری کلان را انجام، تدوین و برای اجرا ابلاغ کند و نوعی آزادی عمل به واحدهای صنعتی داده شود تا سیاست‌های ابلاغی اجرا شوند. ریزبینی و نگاه خرد به مسایل اقتصاد شکر کار را پیچیده و از بهره‌وری می‌کاهد. یکی دیگر از کارهایی که دولت نباید انجام دهد سخت‌گیری‌های غیرکارآمد است. دولت باید سعه‌صدر در این باره را افزایش و اجازه نوآوری و خلاقیت به واحدهای صنعتی دهد تا بتوانند میزان بهره‌وری خود را افزایش و به کمک دولت بیایند. به‌معنای دیگر دولت محترم و سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط باید به بنگاه‌های تولیدی اعتماد کنند و از صدور دستورهای سخت‌گیرانه که آزادی عمل در چارچوب قانون و مقررات را سلب می‌کند به‌طور جدی اجتناب کنند. آزادی نسبی پدیدار شده در ۲ سال گذشته راه را برای رسیدن تولید به ۱/۸ میلیون تن قندوشکر فراهم خواهد کرد.

تشدید مقررات و قانون‌های تجاری از یک‌طرف و برخی جابه‌جایی‌ها در اولویت کشاورزی کشورهای عمده صادرکننده از سوی دیگر موجب واقعی شدن نسبی شکر در بازارهای جهانی و نوعی توازن و تعادل ایجاد شده است. اگر مسئولان دولتی هشدارهای داده شده را کنار نمی‌گذاشتند و موضوع را عمیق‌تر از گذراندن یک دوره فعالیت سیاسی می‌دیدند، تولید قندوشکر ایران اکنون در مرز ۲ میلیون تن ایستاده بود و درجه وابستگی کاهش می‌یافت.

## قیمت نسبی ارز

ایران یک کشور جزیره‌ای نیست و نمی‌تواند و نباید دادوستد با دنیای پیرامون خود را قطع کند. ایران با استفاده از درآمدهای حاصل از فروش نفت خام، اقدام به واردات انواع محصولات صنعتی، مواد غذایی، مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای کرده و بازار را تنظیم می‌کند. بنابراین، نرخ مبادله ارزهای معتبر با ریال ایران در این فرایند نقش غیرقابل انکار دارد. تعیین نرخ ارز در جامعه‌های گوناگون متفاوت و دو راه اصلی دارد: راه اول آزادسازی بازار ارز است تا با تلاقی عرضه و تقاضا، قیمت‌ها تعیین شوند. بدیهی است هرگاه عرضه ارز در یک دوره معین بیش از تقاضا باشد، قیمت‌ها به پایین می‌افتند و بالعکس. راه دوم، تثبیت نرخ ارزهای معتبر به پول ملی کشورها به‌ویژه دستکاری برای ارزان نگه داشتن ارز است.

اگر دولت‌ها بتوانند با استفاده از ابزارهای در دسترس، قیمت پول داخلی به ارزهای معتبر را دستکاری و در اندازه‌های بالا نگه‌دارند، واردات و صادرات از تعادل و شفافیت خارج شده و آثار آن بر تولید آشکار می‌شود. در سال‌های گذشته، کارشناسان بارها به دولت‌ها هشدار دادند که تثبیت نرخ ارز معنایش انحراف از مقایسه واقعی میان قیمت تمام‌شده تولید داخل با قیمت واردات است و تأکید کردند روزی سرانجام نرخ ارز واقعی خواهد شد. این روزها، اتفاق یادشده رخ داده و تعادل تازه‌ای پدیدار شده و نرخ مبادله ریال به دلار و یورو نسبتاً واقعی شده و به این ترتیب امکان مقایسه کارآمد و کارشناسی برای مسئولان پدیدار شده است. امروز می‌توان گفت که قیمت شکر وارداتی در تعادل جدیدی به نسبت تولید داخلی قرار گرفته است و رشد تولید داخلی را ممکن



## در برخی

## از کشورها

# سیاست‌های بخش شکر

و فرآورده‌های آن در دهه ۱۹۸۰، دولت از سال ۱۹۹۰ یارانه‌های اتانول را کاهش داد و گروه‌های اعمال‌شده بر قیمت و صادرات شکر را از میان برداشت. بخش دیگری از کنترل‌ها بر شکر در طول دهه ۱۹۹۰ حذف شد و صادرات این محصول از ۱/۵ میلیون تن در سال‌های ۹۱ - ۱۹۹۰ به ۱۱/۳ میلیون در سال ۲۰۰۱ - ۲۰۰۰ افزایش یافت و برزیل به بزرگترین صادرکننده شکر در جهان تبدیل شد. سیاست تولیدی شکر و اتانول باعث ایجاد انعطاف‌پذیری بسیار زیاد در صنایع نیشکر شد. سیاست تولیدی شکر و اتانول باعث ایجاد انعطاف‌پذیری بسیار زیاد در صنایع نیشکر برزیل شده است. با این وجود برای افزایش تولید شکر لازم است ظرفیت کارخانه‌ها افزایش یابد. آینده برنامه گسترش بیوفول نقش تأثیرگذاری بر آینده صادرات شکر دارد و چگونگی آن تا حدود زیادی به قیمت‌های بین‌المللی نفت و سیاست‌های دولت برزیل بستگی خواهد داشت.

### چین

چین نیز یکی از کشورهای در حال توسعه تأثیرگذار بر بازار جهانی شکر است. این کشور یکی از واردکنندگان عمده شکر به صورت موردی و نیز صادرکننده آن طی دهه گذشته بوده است. با این حال متوسط خالص واردات طی دوره ۱۹۹۰ الی ۲۰۰۰ در حدود ۴۰۰ هزار تن بوده است که بیشترین آن بر اساس یک توافق‌نامه درازمدت از کوبا وارد شده است. سیاست‌های دولت با هدف خودکفایی از طریق فراهم آوردن انگیزه‌های قوی قیمتی برای تولیدکنندگان، کنترل واردات، انباشت و عرضه ذخایر دولت به منظور حفظ قیمت بازار داخلی بوده است. در حدود ۹۵ درصد از تولید شکر چین از طریق نیشکر و بقیه از طریق چغندرقت تأمین می‌شود. برای تصفیه‌کنندگان شکر قیمت پایه تعیین شده است، عمدتاً قیمت شکر توسط بازار تعیین می‌شود (دونالد میچل، ۲۰۰۴). این سیاست‌ها و رشد تقاضای فراوان باعث شده که قیمت شکر طی اکثر سال‌های دهه ۱۹۹۰ بالا باشد ولی در سال ۹۹-۱۹۹۸ به یکباره سقوط کرد و تا سال ۲۰۰۰ در همان سطح باقی ماند و قیمت عمده‌فروشی شکر سفید و در نیمه اول سال ۲۰۰۱ (F.O.licht 2002) به‌طور متوسط در حدود ۰/۲۲ دلار برای هر پوند شد که دو برابر قیمت جهانی و برابر با قیمت داخلی آمریکا بوده است. افزایش برداشت نیشکر در سال زراعی ۲۰۰۳ - ۲۰۰۲ موجب شد تا قیمت‌ها سقوط کند.

### برزیل

برزیل بزرگترین صادرکننده شکر در جهان است و کم‌هزینه‌ترین تولیدکننده نیز به‌شمار می‌رود. در صورت افزایش تجارت جهانی و قیمت شکر، برزیل یکی از کشورهایی است که بیشترین نفع را می‌برد، زیرا از ظرفیت افزایش تولید و صادرات برخوردار است. قیمت خرده‌فروشی شکر در این کشور در سپتامبر ۲۰۰۱ حدود ۷/۷ سنت در هر پوند بود (دونالد میچل، ۲۰۰۴). در حالی که در همان زمان این رقم در ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ سنت بود. با کاهش ۶۵ درصدی ارزش واحد پول برزیل در مقایسه با دلار در اواخر ۱۹۹۸، قابلیت رقابت صادرات شکر برزیل تقویت شد. با وجود تسلط برزیل بر بازار جهانی شکر، صادرات کزین اول این کشور نیست و تولید اتانول و شکر برای تأمین نیازهای بازار عظیم داخلی از اولویت بیشتری برخوردار است. در این کشور فقط نیمی از محصول نیشکر صرف تولید شکر می‌شود و نیم دیگر آن به تولید اتانول برای تأمین سوخت خودروها اختصاص می‌یابد. در دهه ۱۹۷۰ با شدت گرفتن نگرانی‌ها در مورد کمبود عرضه سوخت‌های فسیلی، دولت برزیل سیاست حمایت از بیوفول را در دستورکار قرار داد. از جمله این حمایت‌ها می‌توان به ایجاد انگیزه‌های مالیاتی (تخفیف مالیاتی) و تضمین پرداخت یارانه مستقیم به تولید و مصرف اتانول اشاره کرد. در همین راستا قیمت شکر کنترل شد و گروه‌هایی بر صادرات شکر اعمال شد. اما با کاهش قیمت نفت

در چین، شیرین‌کننده‌های مصنوعی، به‌ویژه ساکارین محصولاتی رقیب برای شکر هستند و جایگزین ۲/۴ میلیون تن از این محصول می‌باشد (F.O.licht 2002).

هنگامی که چین در سال ۲۰۰۱ به سازمان تجارت جهانی (WTO) پیوست، سهمیه ۱/۶ میلیون تنی با نرخ تعرفه ۲۰ درصد و با تعرفه سهمیه اضافی ۷۶ درصد موافقت کرد. طبق برنامه زمان‌بندی در سال ۲۰۰۴ این سهمیه با ۱/۹۴ میلیون تن افزایش و نرخ سهمیه مازاد به ۶۵ درصد کاهش یافت. اگر چین مجبور بود که معادل کل سهمیه تعرفه‌ای را وارد از شکر خود را به سیستم توزیع عمومی (PDS) بفروشد که نرخ کمیتر از قیمت بازار دارد. این شکر با قیمت پایین بین اقشار کم‌درآمد توزیع می‌شود. سهم عرضه مورد تعهد برای سیستم توزیع عمومی به تدریج کاهش یافته است. در حالی که در سال ۱۹۷۰ کارخانه‌ها متعهد به ارائه ۷۰ درصد از تولید خود به این سیستم بودند، اکنون این سهم به ۱۰ درصد کاهش یافته است. تولید نیشکر از سایر محصولات کشاورزی پرسودتر است، زیرا قیمت فروش آن ۵۰ درصد بالاتر از قیمت‌های جهانی است.

سیاست‌های دولت هند در جهت استخراج و تولید اتانول از نیشکر نیز بر بازار داخلی این محصول تأثیرگذار بوده است. این کشور برنامه‌هایی برای تولید اتانول و ترکیب آن با بنزین در جهت کاهش آلودگی هوا دارد. علی‌رغم اینکه دولت هند برنامه‌هایی را برای آزادسازی شکر اعلام کرده است، با این وجود با توجه به تلاش‌های ناکام گذشته، به نظر می‌رسد که تحقق پیش‌شرط‌های دولت برای آزادسازی مشکل باشد (دونالد میچل، ۲۰۰۴).

قوانین به‌کار گرفته شده طی دهه‌های گذشته، وابستگی‌های سیاسی پیچیده‌ای را به وجود آورده است که رهایی از آن بسیار مشکل شده و روند آزادسازی را کند کرده است. حتی اگر سیاست‌های اتحادیه اروپا، ژاپن و ایالات متحده به‌نحوی تغییر

با نگاهی به اهداف برنامه پنجم توسعه

## چرا شاهد کاهش رشد اقتصادی و بحران بیکاری هستیم

اقتصادی، میزان فساد اداری، امنیت اجتماعی، ثبات در سیاست‌های اقتصادی، کیفیت نظام قضایی و... از جمله عوامل محیطی هستند که به‌صورت مستقیم بر عملکرد واحدهای اقتصادی تأثیر گذارند.

۳. در گزارش فضای کسب و کار سال ۲۰۱۲ بانک جهانی ایران در شاخص سهولت فضای کسب و کار، رتبه ۱۴۴ را از بین ۱۸۳ کشور کسب کرده است. در زیر شاخص اخذ اعتبارات رتبه ایران ۹۸ است، که نشان از عدم سهولت نسبی در اخذ اعتبارات بانکی دارد. در حالی که بسیاری از فعالان اقتصادی در دسترسی به منابع مالی از طریق سیستم بانکی با مشکل مواجه هستند، عدم توانایی آنها در وصول مطالبات خود از دولت، عملاً سرمایه‌ای را که پیشتر در خدمت تولید قرار داشته است، مجبوس می‌کند.

باید اصلاح محیط کسب و کار کشور در عین خصوصی‌سازی باشد زیرا:

۱. در دنیای امروز رقابت بین شرکت‌های بزرگ کشورها جای خود را به رقابت در محیط کسب و کار داده است و کشورهایی که قادر شده‌اند محیط کسب و کار مطلوب‌تری ایجاد نمایند، بنگاه‌های قوی‌تری دارند و از رشد اقتصادی مطلوب‌تری نیز برخوردار هستند.

۲. لذا فضای کسب و کار که مجموعه عوامل مؤثر بر قیمت و کیفیت محصول واحدهای اقتصادی است که مدیر و یا مالک بنگاه نقش اساسی در آن ندارد و بر مدیر بنگاه تحمیل می‌شود، اهمیت فراوان پیدا کرده است. این عوامل می‌توانند عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیکی و یا قوانین و مقررات در یک کشور باشند. کیفیت زیرساخت‌های

جهت رسیدن به اهداف برنامه پنجم توسعه بر مبنای اسناد بالا دستی نیاز به سرمایه‌گذاری سالانه دویست میلیارد دلاری است که این سرمایه باید از طریق بودجه سالانه، منابع بانکی، بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری خارجی جذب شود.

متأسفانه بودجه‌های عمرانی دولت در حد ۳۰ درصد تخصیص یافته است و بازار بورس و فرا بورس بیش از ۵ هزار میلیارد تومان امکان جذب منابع جدید ندارد و سرمایه‌گذاری خارجی نیز حداکثر سالانه ۳ تا ۵ میلیارد دلار است. لذا عمده فشار تأمین مالی به‌عهده بانک‌هاست که توان تأمین مالی و تجهیز سالانه ۹۰ هزار میلیارد تومان را دارد ولی به‌علت تخصیص ناکارآمد منابع بانکی ما شاهد کاهش رشد اقتصادی و بحران بیکاری هستیم. کارشناسان متفق‌القولند که یکی از ضروری‌ترین اقدامات



کند که اجازه ورود شکر بیشتری را بدهند، بعید به نظر می‌رسد که هند بتواند صادرکننده عمده شکر شود.

### مکزیک

مکزیک نیز به عنوان یکی از بازیگران عرصه تجارت شکر مطرح است. این کشور طی برنامه‌های کارخانه‌های شکر خود را به بخش خصوصی واگذار کرده است. براساس اصلاحات انجام شده در سال ۱۹۹۲ بخشی از صنعت شکر از شمول مقررات دولتی خارج شد (دونالد میچل، ۲۰۰۴). با این حال از طریق قیمت‌گذاری بر نیشکر، مقررات دولتی محکمی نسبت به ۱۵۰ هزار نیشکر کار اعمال می‌شود. دولت مکزیکی در سال ۱۹۹۵ قیمت و تولید شکر را آزاد کرد، ولی به‌طور همزمان حمایت خود را از طریق افزایش تعرفه بر شکر خام از ۶۵ درصد به ۱۳۶ درصد و از ۷۳ درصد به ۱۲۷ درصد برای شکر تصفیه‌شده، افزایش داد (F.O.licht 2002). این افزایش موجب صعود قیمت شکر داخلی تا ۶۰ درصد و در نتیجه افزایش تولید شکر داخلی از سال ۱۹۹۲ تا ۲۰۰۲ و دو برابر شدن صادرات شد.

توافقنامه تجارت آزاد آمریکای شمالی در اول ژانویه ۱۹۹۴ (با یک دوره تعدیل ۱۵ ساله تا سال ۲۰۰۸) لازم‌الاجرا شد و پس از آن تجارت شکر بین آمریکا و مکزیکی آزاد خواهد شد. با این وجود به دلیل اضافه شدن بندی به

توافقنامه مبنی بر تصویب شمول شکر به این توافقنامه توسط کنگره آمریکا و عدم تصویب آن توسط کنگره به اجرای توافقنامه نفتا (NAFTA) در خصوص شکر همواره بحث برانگیز بوده است. براساس توافقنامه نفتا مقدار دسترسی دولت مکزیکی به بازار شکر ایالات متحده آمریکا با معافیت گمرکی منوط به تولید شکر مازاد توسط مکزیکی است (تولید شکر منهای مصرف). با این حال، در توافقنامه جنبی، و در تعریف کشور دارای تولید مازاد، مجموع تولید شکر و HFCS در نظر گرفته شده است. دولت مکزیکی با استفاده از این تعریف امکان یافت سالانه تا ۲۵۰۰ تن شکر در ۶ سال اول دوره توافقنامه (نفتا) با استفاده از سهمیه معافیت گمرکی صادر کند.

دولت مکزیکی در سال ۲۰۰۱ از ۲۷ کارخانه شکر که بدهی‌های زیاد و غیرقابل پرداخت داشتند سلب مالکیت کرد و در حال حاضر سرمایه‌گذاری برای آماده‌سازی این کارخانه برای واگذاری به بخش خصوصی در حال انجام است. دولت مکزیکی اخیراً برای کمک به سودآور کردن بخش شکر، سیاست ملی شکر خود را برای دوره ۲۰۰۶ - ۲۰۰۲ اعلام کرده است (F.O.licht 2002). یکی از معیارهای اعمال‌شده، ایجاد تعاونی صادرات شکر با مشارکت کارخانه‌های خصوصی و دولتی است و برای صدور شکر به این تعاونی اختیار تام اعطا شده است.

صادرات شکر مکزیکی در سال ۲۰۰۸ - ۲۰۰۷ در حدود ۲۵۰ هزار تن برآورد می‌شود، که مقداری از آن با استفاده از معافیت گمرکی به ایالات متحده صادر خواهد شد. مذاکرات برای حل مسائل تجارت و حقوق گمرکی مربوط به HFCS ادامه دارد. از سال ۲۰۰۹، دولت مکزیکی از معافیت گمرکی نامحدود برخوردار خواهد شد و به‌طور محتمل صادرات خود را به‌طرز چشمگیری افزایش خواهد داد.

### روسیه

روسیه با متوسط واردات ۵/۲ میلیون تن طی دوره ۲۰۰۱ - ۱۹۹۹ یکی از عمده‌ترین واردکنندگان شکر در جهان است. به‌دنبال فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، بخش شکر روسیه با آینده‌ای نامشخص، ساختار سیاسی بی‌ثبات و مغشوش و صنعت به‌لحاظ فنی ضعیف شد. شکر در روسیه از چغندر قند به‌دست می‌آید و کاهش ۴۵ درصدی تولید چغندر قند از سال ۱۹۹۲ تا سال ۲۰۰۰، کاهش ۱۷ درصدی مصرف شکر و افزایش واردات ۳۵ درصدی شکر را موجب شد. عملکرد پایین چغندر قند، کندی روند بازسازی کارخانه‌ها، فناوری قدیمی و کمبود سوخت و مشکل تعویض قطعات ماشین‌آلات موجب کند شدن خصوصی‌سازی صنعت شکر روسیه شد.

سرمایه‌گذاری خارجی نیز به دلیل بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری و کند بودن نوسازی صنایع مختل شده است. تا زمانی که محیط سرمایه‌گذاری همچنان مبهم و سرمایه‌گذاران خارجی تمایلی برای سرمایه‌گذاری نداشته باشد، روسیه همچنان واردکننده عمده شکر خواهد بود. حتی در صورت سرمایه‌گذاری خارجی، به‌لحاظ اینکه صنعت شکر در روسیه براساس تولید چغندر قند است، این کشور همچنان یک تولیدکننده با هزینه بالا باقی خواهد ماند.

در دسامبر ۲۰۰۳ مکانیزم جدیدی از کنترل بازار شکر در روسیه معرفی شد که بر مبنای تعرفه‌های کاملاً انعطاف‌پذیر بنا شده است. این مکانیزم قیمت حمایتی را در سطح ۴۷۰ دلار آمریکا بر تن قرار داده است که بر پایه قیمت‌های «دریای کارائیب - منطقه کراشونسودار» به علاوه ۱۰۰ دلار هزینه تحویل برای هر تن است. قیمت جهانی بر پایه بورس تجاری نیویورک قرار دارد. فرمول پایه برای محاسبه میزان تکلیفی که این نوع حمایت بر دوش دولت می‌گذارد به‌صورت زیر است:

قیمت حمایتی شکر منهای قیمت پایه تحویل و منهای میانگین قیمت ماهیانه شکر در بورس تقریباً در دو متغیر اول ثابت هستند و یا نوسان اندکی دارند، بنابراین میزان تعهد دولت توسط قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود. قیمت بالاتر به معنی میزان حمایت و تعهدات کمتر خواهد بود. در نتیجه این سیاست، اثرات نوسان در قیمت‌های جهانی شکر تقلیل یافته و بازار داخلی را تحت تأثیر قابل ملاحظه قرار نمی‌دهد. این امر ثبات نسبتاً خوبی را برای هر دو گروه فروشنندگان و خریداران تضمین می‌کند. گرچه انجام این روش ایده مناسبی به‌نظر می‌رسد، با این وجود جزئیات اجرایی آن و مشکلات فرارو ممکن است آن را کاملاً بی‌اعتبار کند.

### اتحادیه اروپا

سیاست‌های اتخاذشده توسط اتحادیه اروپا به نوعی است که همواره قیمت‌های تولیدکننده بیشتر از قیمت‌های جهانی است. راهکارهای استفاده شده عبارتند از تعیین سهمیه‌های تولید، کنترل واردات و یارانه‌های صادراتی. هزینه این برنامه توسط مصرف‌کنندگان اروپایی که قیمتی بیش از قیمت‌های جهانی شکر می‌پردازند تأمین مالی می‌شود. سیاست شکر در سال ۱۹۶۵ به‌عنوان بخشی از سیاست مشترک کشاورزی (CAP) آغاز شد. در قالب سیاست مشترک کشاورزی، یک قیمت حمایتی تعیین شده توسط اتحادیه به‌عنوان حداقل قیمت تضمینی برای کشاورزان تعیین شد.

### در همین صفحه

۱۱. قانونمند نبودن دولت و تسری این رویه به سایر بخش‌ها و عدم پایبندی به تعهدات مالی و بانکی

### \* راه‌حل‌ها

۱. تخصیص صحیح و کارآمد منابع توسط نظام بانکی
۲. اجرای تبصره ۲۸ قانون بودجه سال ۹۰
۳. اصلاح ساختار تولید واحدهای تولیدی کشور، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی
۴. استفاده از پتانسیل تشکلهای جهت تخصیص اعتبار بنگاه‌ها
۵. تکمیل سیستم نرم افزاری جهت سنجش اعتبار بنگاه‌های اقتصادی

سیدحمید حسینی  
عضو هیأت‌رئیس هیات اتاق تهران

## سیاست‌های بخش شکر در برخی از کشورها

### از همین صفحه

چنانچه قیمت‌ها به کمتر از این قیمت حمایتی سقوط کند، اتحادیه اروپا کالا را می‌خرد و تا زمانی که کمیسیون اروپا در مورد فروش آن در داخل و یا صدور آن تصمیم‌گیری کند، در انبار نگهداری می‌شود. طی ۲۰ سال گذشته قیمت‌های اتحادیه اروپا تقریباً دو برابر قیمت بازار جهانی بوده است. برخی از کشورها مثل ایتالیا، پرتغال و اسپانیا مجاز بوده‌اند که به تولیدکنندگان شکر کمک‌های مالی بلاعوض اعطا کنند که این کار باعث تشویق هرچه بیشتر تولید شده است. به‌منظور جلوگیری از واردات با قیمت پایین‌تر از قیمت‌های بازار جهانی، از حقوق گمرکی و وضع تعرفه‌ها استفاده می‌شود، ولی برای پرکردن شکاف بین قیمت اتحادیه اروپا و قیمت‌های پایین بازار جهانی یارانه‌های صادراتی به صادرکنندگان پرداخت می‌شود. علی‌رغم اصلاحات به‌عمل آمده در مورد سیاست مشترک کشاورزی، سیستم کنونی حمایت از بازار شکر همان قیمتی است که برای اولین بار در سال ۱۹۶۸ طراحی شد.

برای محدود کردن کالاهای مشمول قیمت حمایتی، از سهمیه تولید استفاده شده است سهمیه‌ها به دو گروه A و B با سطوح متفاوت قیمت حمایتی تقسیم شد و تولید شکر مازاد بر سهمیه به‌عنوان شکر C طبقه‌بندی شد که سهمیه اخیر مورد حمایت قرار نمی‌گیرد، ولی می‌توان آنرا به‌عنوان شکر سهمیه‌ای به سال‌های بعد منتقل کرد، در غیر این صورت باید به قیمت بازار جهانی صادر شود. کل سهمیه شکر A و B در سال ۲۰۰۲ - ۲۰۰۱ در حدود ۱۴/۵۹ میلیون تن بود، که از این مقدار ۱۱/۹۳ میلیون تن سهمیه A و ۲/۶۱ میلیون تن سهمیه B در سال ۲۰۰۶ به ۱۹/۰۸ میلیون تن رسید که ۱۶/۰ میلیون تن آن سهمیه A و ۳/۰۸ میلیون تن آن سهمیه B بود. پیش‌بینی می‌شود که این مقادیر تا سال ۲۰۱۴ ثابت باقی بماند. بنابراین برنامه شکر اتحادیه اروپا باعث شد هر ساله ۳/۱ میلیون تن شکر صادر شود که به‌صورت تقریبی، نیمی از آن یارانه برخوردار است. انتقادی که به سیاست اتحادیه اروپا وارد می‌شود این است که سهمیه A و B موجب یارانه‌های شدن تولید و صادرات شکر C می‌شود و در این ارتباط کشورهای برزیل، استرالیا و تایلند شکایتی تسلیم WTO کرده‌اند. قیمت‌های بالای شکر، رشد مصرف در اتحادیه اروپا را محدود کرده است و باعث افزایش مستمر صادرات شکر سهمیه‌ای و غیرسهمیه‌ای شده است به‌طوری‌که اتحادیه اروپا که در اوایل دهه ۱۹۷۰ واردکننده عمده شکر بود و حدود ۲/۵ میلیون تن شکر وارد می‌کرد، در سال‌های اخیر به‌طور میانگین حدود ۵ میلیون تن شکر صادر کرده است.

فشار برای ایجاد تغییر در رژیم شکر اتحادیه اروپا از چند منبع ناشی می‌شود، تولیدکنندگان موادغذایی فراوری شده که شکر جزو نهاده‌های تولید آنها به‌شمار می‌رود مایلند قیمت‌های شکر کاهش یابد. به‌دلیل گروه‌های اعمال‌شده از سوی اتحادیه اروپا بر صادرات یارانه‌ای، این تولیدکنندگان در صادرات فرآورده‌های حاوی شکر با مشکل مواجه می‌شوند. همچنین کشورهای صادرکننده شکر نظیر استرالیا و برزیل خواستار آن هستند که صادرات یارانه‌ای کاهش یابد.

افزایش تعداد کشورهای عضو اتحادیه اروپا موجب افزایش فشارهای جدیدی می‌شود، زیرا موجب افزایش در تولید شکر مازادی می‌شود که به‌لحاظ تعهدات WTO امکان صادرات آن به‌صورت یارانه‌ای وجود ندارد. با این وجود انتظار می‌رود سیاست شکر اروپا در سال‌های آینده ادامه پیدا کند.

۴. در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس که به‌صورت فصلی به پایش محیط کسب و کار ایران می‌پردازد نیز نامساعدترین مولفه‌ها به‌ترتیب مشکل دریافت تسهیلات از بانک‌ها، ضعف بازار سرمایه در تأمین مالی تولید و نرخ بالای تأمین مالی سرمایه از بازار غیررسمی و بی‌تعهدی شرکت‌ها و مؤسسات دولتی به پرداخت به‌موقع بدهی خود به پیمانکاران، است.

۵. موارد فوق نقش نظام مالی را در شکل بخشیدن به محیط کسب و کار نشان می‌دهد. اگر چه این محیط را به سرعت نمی‌توان تغییر داد و تغییر و بهبود آن مستلزم برنامه‌ریزی‌های مستمر، به هم پیوسته و پایدار است.

### \* علل معوقات بانکی

۱. نگاه دولت و مجلس به سپرده‌های بانکی



## واردات، سیراب کردن تشنه با آب شور است

این قانون برای پرداخت به کشاورزان پیش بینی شده بود محقق نشد و بنابراین نحوه توزیع یارانه‌ها و همچنین پرداخت حق بیمه به صندوق بیمه محصولات کشاورزان صرفاً ضرر کشاورزان بوده است، این در حالی است که در کشورهای پیشرفته توزیع یارانه در بخش کشاورزی براساس میزان دام، مصرف نهادهای دامی و... صورت می‌گیرد.

وی افزود: ما هم در ایران می‌توانیم به صورت تسهیلات بلاعوض به کشاورزان کمک کنیم. شعبانی اضافه کرد: شما به عنوان وزیر چه نقشی برای حمایت از کشاورزان ایفا کردید؟ پیش از اجرای هدفمندی یارانه‌ها ۱۴ درصد تولید خالص داخلی، ۳۱ درصد صادرات غیرنفتی، ۲۳ درصد اشتغال، ۹۴ درصد خودکفایی و ۴ درصد میزان مصرف انرژی مربوط به کشاورزی بوده است در حالی که پس از اجرای این قانون درصد اشتغال در بخش کشاورزی به ۱۳ درصد کاهش یافته و میزان مصرف انرژی به ۱۲ تا ۱۶ درصد افزایش یافته است.

وی عدم حمایت صندوق بیمه محصولات کشاورزی و عدم ساماندهی را از مهم‌ترین مشکلات کشاورزان عنوان کرد و گفت: قیمت خرید تضمینی محصولات کشاورزی را با نرخ تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی قیاس کنید، این ضرر و زیان را چه کسی باید به کشاورزان پرداخت کند؟

شعبانی گفت: در سال ۸۸ و در برنامه چهارم تولید محصولات زراعی در سطح کشور ۶۴ تن بوده که ۲۰ درصد آن مربوط به گندم بوده است، این در حالی است که ما در همان سال ۴/۶ میلیون تن گندم وارد کشور کرده‌ایم.

نماینده مردم سنندج در مجلس شورای اسلامی افزود: سؤال من این است که ظرف سال‌های ۸۹ و ۹۰ چقدر یارانه به کشاورزان پرداخت شده است و چه میزان اعتبار از طریق صندوق بیمه محصولات کشاورزی به کشاورزان تخصیص یافته است؟

پس از اظهارات وزیر جهاد کشاورزی و تشریح سؤال از سوی امین شعبانی، نماینده سنندج گفت که پاسخ‌های وزیر قانع‌کننده نیست ولی با توجه به عزم و اراده‌ای که در ایشان دیده امیدوار است که مشکل کشاورزان حل شود و بنابراین رأی‌گیری مجلس در خصوص این سؤال را لازم ندانست.

داده شود تا اقدامات خوبی که در این راستا انجام شده را بگویم.

وی با بیان اینکه در سال ۸۹ شاهد افزایش تولیدات در بخش کشاورزی و کاهش واردات بوده‌ایم، گفت: صادرات ما نیز از نظر ارزشی ۳۳ درصد افزایش یافته است، همچنین واردات میوه هم در هشت ماهه اول امسال ۱۸ درصد کاهش داشته و جو و گندم یارانه‌ای نیز برای حمایت از کشاورزان و دامداران در اختیار آنها قرار گرفته است. شعبانی در توضیح سؤال خود خشکسالی چند ساله اخیر، عدم اجرای برنامه چهارم و اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها و همچنین عدم پرداخت خسارت از سوی صندوق بیمه کشاورزی را از عمده‌ترین مشکلات کشاورزان عنوان کرد.

نماینده سنندج با اشاره به واردات شیر و دام زنده به کشور که موجب خارج شدن ارز می‌شود، گفت: با اجرای هدفمندی یارانه‌ها و افزایش قیمت نهادهای دامی و همچنین حامل‌های انرژی، دامداران متضرر شدند، ضمن اینکه واردات گوشت و دام زنده هم زیان بسیار زیادی را به دوش دامداران تحمیل می‌کند.

شعبانی، واردات محصولات دامی را موجب تخریب ساختار تولید دام و کاهش تولید در کشور عنوان کرد و افزود: این موضوع از سویی باعث کاهش درآمد روستاییان و به‌ویژه تولیدکنندگان خرده‌پای روستایی می‌شود و با تسریع روند مهاجرت شاهد افزایش حاشیه‌نشینی و تنش‌های اجتماعی در شهرها از جمله پدیده خانمان‌سوز اعتبار به مواد مخدر هستیم و این در حالی است که با شرایط موجود کشاورزان چاره‌ای جز رها کردن تولید ندارند.

وی خاطر نشان کرد: شما در دولت معتقدید که برای تأمین نیاز مردم ناچار هستید از طریق واردات نیازهای جامعه را تحت پوشش قرار دهید، آیا شما به عنوان وزیر جهاد کشاورزی تعریفی از واردات دارید؟ و آیا می‌دانید واردات، سیراب کردن تشنه با آب شور است.

نماینده مردم سنندج در مجلس شورای اسلامی، خواستار پرداخت گرامت به کشاورزان از طریق صندوق بیمه محصولات کشاورزی شد و افزود: بعد از اجرای هدفمندی یارانه‌ها، آنچه در

سؤال ملی امین شعبانی نماینده سنندج از وزیر جهاد کشاورزی درخصوص بی‌توجهی دولت به تولیدات دامی و همچنین عدم پرداخت خسارت بیمه محصولات کشاورزی در یکی از جلسه‌های علنی مجلس مطرح شد و پس از ارائه گزارش خلیلیان درخصوص برنامه‌های وزارتخانه برای تولیدات دامی و تعیین خسارت محصولات کشاورزی، نماینده سنندج اعلام کرد که نیازی به رای‌گیری از سوی مجلس وجود ندارد.

صادق خلیلیان، وزیر جهاد کشاورزی در توضیحات خود در این رابطه گفت: در برنامه پنج ساله پنجم پیش‌بینی شده که باید ۵۰ درصد محصولات کشاورزی تحت پوشش و حمایت بیمه قرار گیرد که خوشبختانه در سال‌های گذشته رشد خوبی را در این رابطه شاهد بودیم و اعتباراتی که برای صندوق بیمه محصولات کشاورزی پیش‌بینی شده در هفت سال اخیر افزایش داشته است.

وی اضافه کرد: از نظر تعداد محصولات و موارد بیمه‌ای در دو سال گذشته ۱۲۶ مورد بیمه‌ای و ۱۲۲ محصول را تحت پوشش بیمه محصولات کشاورزی قرار داده‌ایم که به ۱۴۶ محصول در سال ۹۰ رسید و در حال حاضر ۹۶۸ تحت بیمه هستند، همچنین محصولات و دام‌های یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر از بهره‌برداران بخش کشاورزی تحت پوشش بیمه قرار گرفتند.

خلیلیان، انجام اصلاحاتی در صندوق بیمه محصولات کشاورزی برای برآورد واقعی خسارت‌ها را مورد اشاره قرار داد و گفت: درخصوص حق بیمه برای سهم کشاورز هم تخفیف‌هایی قائل شدیم و اکنون بخش عمده سهم بیمه را دولت پرداخت می‌کند که نزدیک به ۶۵ درصد حق بیمه را شامل می‌شود و این کمکی به کشاورزان است، همچنین اگر کشاورزان یک سال گرامت دریافت نکنند در حق بیمه سال بعد برای آنها تخفیف قائل می‌شویم و یا اگر کشاورزی خود را مکانیزه کند باز هم شامل تخصیص خواهند شد.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به بخشی از صحبت‌های نماینده سنندج گفت: بخش قابل توجهی از سخنان شما راجع به موضوع هدفمندی یارانه‌ها بود که این در جای خود باید پاسخ داده شود و من می‌خواهم وقت دیگری در اختیارم قرار

### کاهش قیمت تمام‌شده

### تولید در شرایط کنونی

### امکان‌پذیر نیست

افزایش نرخ حامل‌های انرژی جهش قیمتی غیرمنتظره‌ای را پیش‌روی بخش تولید قرار داد که بسیاری از واحدهای تولیدی از این بابت دچار مشکل شدند.

دبیر اتاق بازرگانی تهران درخصوص یکی از سیاست‌های دولت مبنی بر کاهش قیمت تمام‌شده تولید، مطرح کرد که این نهضت تنها در صورتی قابل تحقق است که شرایط رقابتی بر اقتصاد کشور حاکم باشد. محمد مهدی راسخ با تأکید بر اینکه اجرای واقعی سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی می‌تواند در فراهم کردن شرایط رقابتی در اقتصاد ما مؤثر باشد، گفت: شیوه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها نقش مستقیمی بر هزینه‌های تمام‌شده تولید دارد. اگر این قانون به‌صورت پلکانی و در یک دوره زمانی ۳ تا ۵ ساله اجرایی می‌شد، بخش تولید از این بابت تحت فشار قرار نمی‌گرفت.

به گفته وی؛ افزایش نرخ حامل‌های انرژی جهش قیمتی غیرمنتظره‌ای را پیش‌روی بخش تولید قرار داد که بسیاری از واحدهای تولیدی از این بابت دچار مشکل شدند.

راسخ به ماده هشت قانون هدفمندی یارانه‌ها اشاره کرد و افزود: طبق این قانون قرار بود که ۳۰ درصد از درآمد حاصل از اجرایی شدن این قانون در قالب سیستم بازتوزیع به بخش تولید اختصاص یابد. این درحالی است که با گذشت یک‌سال از اجرایی شدن قانون مذکور، تعهدات دولت درخصوص پرداخت این سهم محقق نشده است. وی در این خصوص عنوان کرد: در چنین شرایطی که تولید و صنعت کشور با چالش‌های مختلفی روبه‌روست، چه‌طور می‌توان نهضت کاهش قیمت تمام‌شده را اجرایی کرد.

منبع: ifff.ir

## ابقای سازمان حمایت در فاز دوم هدفمندی

\* مناقشه بخش خصوصی با دولت در مورد بازرسی‌ها به‌خاطر وجود اختلاف نظر در تولید است

با این اوصاف به گفته معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در صورت اجرای فاز دوم هدفمندی هر حوزه این چرخه بازار به کار خود ادامه خواهد داد تا از سوءاستفاده و اجحاف در حق مصرف‌کنندگان جلوگیری شود.

ضیغمی درعین حال از رایزنی با تشکل‌های کالاهای اساسی برای تفویض تنظیم بازار نیز خبر داد و تأکید کرد اگر چه این امر مؤید حمایت دولت از تولید است اما برای ادامه نظارت‌ها سازمان حمایت به‌کار خود ادامه خواهد داد.

### بازرسی‌ها شدت می‌گیرد

در همین زمینه معاون سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز تأکید می‌کند که طرح نظارتی ویژه اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها با قوت و قدرت ادامه می‌یابد.

به گفته سیدجواد تقوی عمده بازرسی‌ها معطوف به مواد پروتئینی، مواد لبنی، میوه و سبزی، غلات و حبوبات، انواع شیرینی‌جات، آجیل و خشکبار، قندو شکر، روغن، انواع شوینده‌ها، کاغذ چاپ و تحریر، انواع لاستیک سواری، کامیونی و اتوبوس، نهادهای دامی، مصالح ساختمانی و خدمات عمومی بوده است. بیشترین تخلفات هم

از سوی دیگر اعضای کمیسیون تولید تجارت اتاق تهران نیز بارها به عملکرد سازمان حمایت انتقاد کرده و رأی به انحلال این سازمان داده‌اند. البته اوایل تابستان امسال در جریان تشکیل وزارتخانه جدید ادغامی، بحث انحلال سازمان حمایت نیز مطرح شد اما بعدها مسؤولان ارشد وزارت صنعت، معدن و تجارت بر تداوم فعالیت این سازمان تأکید کردند.

البته محمدعلی ضیغمی تغییر بازدارنده بودن بازرسی‌ها را قبول ندارد و معتقد است که بازرسی‌ها در واقع گام پایانی اقدامات حمایتی دولت از تولید است.

آن‌طور که او توضیح می‌دهد: وزارت تجارت که مسؤلیت تمام مراحل تولید، حلقه‌های واسطه، شبکه‌های توزیع و نظارت بر بازار را برعهده دارد تنها زمانی که افزایش قیمت‌ها خارج از این چرخه منطقی محاسبه شود اقدام به برخورداری تعزیراتی می‌کند.

به اعتقاد این مقام مسؤول یکی از اهداف اجرای هدفمندی یارانه‌ها اصلاح الگوی رفتار در حوزه تولید است و به نظر می‌رسد مناقشه بخش خصوصی با دولت در مورد بازرسی‌ها به‌خاطر وجود همین اختلاف نظر در رفتار تولیدی است.

اعتراض بخش خصوصی به برخوردهای بازدارنده دولت با فعالان این حوزه شده و بیش از هر چیز انتقادها را به سمت عملکرد سازمان حمایت روانه کرده است تا آنجا که بسیاری از مدیران این بخش خواستار انحلال سازمان حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده شده‌اند. اما با وجود این معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌صراحت از ابقای سازمان حمایت در فاز دوم هدفمندی خبر داد و در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» استدلال کرد که تحرک بازار، حضور تخصصی سازمان حمایت را به‌عنوان ناظر می‌طلبد و وجود این سازمان با ماهیت تخصصی نظارت همواره ضروری خواهد بود. اما پیشتر برخی از اعضای اتاق بازرگانی با مخرب ارزیابی کردن برخورد تعزیراتی با تولیدکنندگان بر لزوم نگاه عمیق‌تر به مشکلات فعالان اقتصادی تأکید کرده بودند تا جایی که رییس اتاق بازرگانی تهران با تأکید بر اینکه باید تعزیرات به تسهیلات تبدیل شود، گفته است: اگر می‌خواهیم مشکلات را سامان دهیم باید مشکلات را شناسایی کنیم و تدابیر لازم و درستی در آن زمینه به‌کار ببریم.

به گفته آل‌اسحاق باید بپذیریم سیاستگذار دولتی و فعال اقتصادی در یک کشتی نشسته‌اند.

زمنه‌های اجرای فاز دوم هدفمند کردن یارانه‌ها درحالی این روزها به‌گوش می‌رسد که برخی رویکردهای متناقض سرنوشت بازار را با ابهام روبه‌رو کرده است؛ از یک‌سو قرار است همزمان با شروع مرحله دوم این بخش از طرح تحول اقتصادی، تنظیم بازار نیز به بخش خصوصی سپرده شود و از سوی دیگر مسؤولان دولتی عزم خود را برای ادامه و تشدید بازرسی‌ها از واحدهای تولیدی جزم کرده‌اند، اگرچه فعالان بخش خصوصی معتقدند که طرح بازرسی و برخورد با واحدهایی که اغلب به‌خاطر افزایش قیمت «غیرمجاز» متخلف شناخته می‌شوند، طی حدود ۱۳ ماه گذشته از اجرای فاز اول قانون هدفمندی جز تعطیلی و کاهش بازدهی برخی واحدها نتیجه دیگری دربر نداشته است.

در واقع در تمام روزهای سپری شده از افزایش قیمت حامل‌های انرژی که به بالا رفتن هزینه‌های تولید منجر شد روندی نیز از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفت تا این وزارتخانه با افزایش بازرسی‌ها از واحدهای تولیدی و توزیعی مانع از گران شدن کالاها و در نتیجه تحمیل هزینه اضافی به مصرف‌کنندگان شود. طی این مدت بیش از ۹ میلیون و ۷۴۰ هزار مورد بازرسی از نگاه‌های مختلف صورت گرفته که این تعداد بازرسی منجر به تشکیل ۷۷۰ هزار پرونده به ارزش بیش از ۵ هزار و ۱۹۰ میلیارد ریال شده است.

این همان موضوعی است که منجر به تشدید

## بازار محصولات کشاورزی همچنان در تصاحب دلان



دلانی سال‌های سال است که بر سر محصولات کشاورزی سایه افکنده و با آن عجیب شده است. آنهم به گونه‌ای که این بخش جزئی از زنجیره تولید تا مصرف شده است؛ حلقه‌ای که بدون هیچ سرمایه‌گذاری و هیچ گونه زحمتی از دسترنج کشاورزان و جیب مصرف‌کنندگان سودهای کلان می‌برند و منجر به دو - سه برابر شدن قیمت‌های تولید تا مصرف شده است... اما سؤال اینجاست با وجود اینکه می‌دانیم حلقه واسطه‌ها زخم کهنه بخش کشاورزی شده و روز به روز بر عمق این زخم افزوده می‌شود، چرا مسئولان مربوطه کاری نمی‌کنند؟

عمده‌ترین معضل بخش کشاورزی سامانه نادرست توزیع است که گویا برای همگان عادی شده تا دلانان به عنوان حلقه واسطه تولید و مصرف با فشار بر کشاورز و استفاده از سود کلان از مصرف‌کننده به درآمد میلیاردری دست یابند. همه محصولات کشاورزی از انواع میوه و صیفی، زعفران، خشکبار، ماهی، خرما، دام زنده، گوشت قرمز و سفید گرفته تا... سبزی و کرفس بدون حضور دلان و سود کلان‌شان به سفره مردم نمی‌رسند. هر کیلو ماهی قزل‌آلا ۳۸۰۰ تومان از پرورش‌دهنده خریداری می‌شود و کیلویی بیش از هفت هزار تومان در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد. همچنین در حالی که واسطه‌ها مرغوب‌ترین نوع پرتقال، نارنگی و کیوی را کیلویی ۵۰۰ تومان از باغداران می‌خرند، با سود عایدی هر کیلو هزار و ۵۰۰ تومان در بازار مصرف آن را دو هزار تومان عرضه می‌کنند. در فصل تابستان نیز باغداران هر کیلو آلو، هلو و شلیل را کیلویی ۲۰۰ تا ۳۰۰ تومان به واسطه‌ها فروخته‌اند اما این محصول را با سود ۱۰ برابری کیلویی بیش از دو هزار تومان در بازار مصرف به فروش رساندند...

با افزایش یکباره قیمت جو، ذرت به عنوان علوفه مورد نیاز صنایع دامداری و مرغداری، یک شبه ثروت‌های میلیاردری را نصیب دلان کرده است که متأسفانه نظارتی هم بر بازار این

معطوف به گرانفروشی است که بیشترین حجم پرونده‌ها را نیز در برمی‌گیرد، ضمن اینکه در این مدت ۵۷۷ هزار ارتباط مردمی از طریق سامانه ۱۲۴ صورت گرفته است، علاوه بر آن بیش از ۵۴ هزار مورد گشت مشترک با سایر سازمان‌های مرتبط در مجموعه کشور انجام شده است.

البته معاون سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گزارش‌های دریافتی از موجودی انبارهای کالا را نشانگر وضعیت «بسیار مناسب» بازار و عدم کمبود می‌داند ضمن اینکه گزارشی از امتناع از عرضه کالا تاکنون به سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارجاع نشده است اما اگر واردکننده‌های دچار تخلف شده و از عرضه کالای خود به بهانه بالا رفتن نرخ ارز امتناع می‌کنند، با آن برخورد خواهد شد.

### تبعات نامطلوب بازرسی‌های دولتی

اما در خصوص وضعیت نظارت و بازرسی بر قیمت‌ها در جریان فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها، محسن بهرامی ارض‌اقدس، رئیس کمیسیون تولید و تجارت اتاق تهران نیز با اشاره به گفته‌های اخیر معاون اول رئیس‌جمهور مبنی بر تشدید نظارت و بازرسی‌ها در آستانه مرحله دوم اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، تصریح کرد: در مرحله نخست اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها شاهد تشدید بازرسی‌ها و حضور پررنگ تعزیرات بودیم که متأسفانه نتایج خوبی دربرداشت. این عضو هیأت نمایندگان اتاق

محصول صورت نمی‌گیرد و عامل افزایش قیمت تمام‌شده شیرخام و به تبع آن فرآورده‌های لبنی و کاهش قدرت خرید مردم جامعه شده است. خرید و فروش دام زنده نمونه دیگر واسطه‌گری دلانان است که هر کیلو گوسفند زنده را از دامدار شش هزار تومان و لاشه آن را ۱۲ هزار تومان می‌خرند اما هشت و بیش از ۱۶ هزار تومان در بازار مصرف عرضه می‌کنند.

سود چند صد میلیاردی که دلانان از محصولات کشاورزی می‌برند قابل محاسبه نیست؛ فقط سالانه بیش از ۱۷ هزار میلیارد تومان از محصولات باغی عایدشان می‌شود که هم مصرف‌کننده و هم تولیدکننده را متضرر کرده است اما اصلاح شبکه توزیع مستلزم دگرگونی در ساختار نظام‌های بهره‌برداری است که امری زمانبر و هزینه‌بر است ولی به هر حال باید از جایی شروع شود و قدمی برای آن برداشت که در قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی جایگاه تشکلهای بخش کشاورزی، نظام‌های بازاریابی، بورس کالای کشاورزی، نحوه برخورد با تشکلهای و جایگاه آنها در تنظیم بازار در نظر گرفته شده است اما پس از گذشت یکسال در این زمینه اقدامی نشده و همچنان تنظیم بازار محصولات کشاورزی با یک‌تازگی دلانان اداره

ایران در تشریح روند بازرسی‌های تعزیراتی در جریان فاز اول هدفمندی یارانه‌ها گفت: نتیجه این نوع بازرسی‌ها منجر به کاهش تولید و حتی تعطیلی و توقف خط تولید بسیاری از واحدهای تولیدی شد و در عین حال زمینه را برای کم‌فروشی، تقلب و... فراهم کرد. بهرامی ارض‌اقدس بر این اساس، تشدید بازرسی و نظارت بر بازار در نگاه دولت را مخالف خواسته بخش خصوصی از این موضوع دانست و تأکید کرد: خواسته بخش خصوصی این است که دولت، طبق قانون، به وظیفه نظارتی خود در قیمت‌گذاری‌ها سوق پیدا کند، نه اینکه با تشدید بازرسی‌ها بر بازار، واحدهای تولیدی را از فعالیت بازدارد.

به اعتقاد او، اگر قرار باشد که در مرحله دوم اجرای هدفمندی یارانه‌ها، همان‌طور که معاون اول رئیس‌جمهور از تشدید نظارت و بازرسی‌ها خبر داده، شاهد افزایش کنترل‌های دستوری دولتی بر بازار باشیم، باید منتظر عواقب ناگوارتری در فضای کسب و کار و اقتصاد بخش خصوصی نیز بود.

### واگذاری بازرسی به بخش خصوصی

اما از سوی دیگر رئیس شورای اصناف کشور نظر متفاوتی دارد و اساساً موضوع تشدید بازرسی‌ها بر بازار در مرحله دوم هدفمندی یارانه‌ها را از آن جهت که قرار است بازار توسط تشکلهای اداره شود، مثبت می‌داند. قاسم نوده‌فراهانی ضمن تشریح روند بازرسی و نظارت بر بازار در جریان فاز دوم هدفمندی

می‌شود. در حالی که کارشناسان تأکید دارند طرز فکر مدیریت بازار باید تغییر کند و دولت باید خود را از بازار محصولات کشاورزی بیرون کشاند و تشکلهای کشاورزی را جایگزین خود کند؛ همچنان خریدهای تضمینی از سوی دولت انجام می‌شود.

این در حالی است که اگر ۱۰ درصد از محصول از طریق تشکلهای و تعاونی‌های کشاورزی وارد بازار مصرف شود، قیمت‌ها شکسته و سودجویی دلانان کاسته می‌شود. اما با توجه به اینکه تشکلهای توانایی مالی و امکانات و ابزار لازم برای بسته‌بندی، ذخیره‌سازی و توزیع را ندارند، بخش دولتی باید این امکانات به‌ویژه تسهیلات مالی را برای تشکلهای فراهم کند تا سایه چندین ساله سودجویی واسطه‌ها از بازار مصرف و کشاورزان برداشته شود.

هر چند که سال‌های گذشته اقدامی در راستای انبارداری، ذخیره‌سازی، بسته‌بندی، تشکیل تعاونی‌های جدید و... صورت گرفته است اما این اقدامات برای ۱۱۰ تن محصولات کشاورزی بسیار ناچیز است و جایگوی تنظیم بازارشان نیست و ضعف بنیه مالی کشاورزان و تعاونی‌هایشان حضور پررنگ دلانان را روز به روز پررنگ‌تر می‌کند.

یارانه‌ها، به طرح واگذاری تنظیم بازار به بخش خصوصی اشاره می‌کند که به گفته او، قرار است با تفویض اختیار قیمت‌گذاری به این بخش، کلید بخورد.

وی بر این اساس تأکید می‌کند: با توجه به تشکیل ستاد واگذاری تنظیم بازار به تشکلهای و اتحادیه‌ها که عملاً از تابستان امسال کلید خورده است، بحث واگذاری کامل نظارت و بازرسی بر بازار به بخش خصوصی نیز در دستور کار است؛ چنانکه این طرح هم‌اکنون نیز در شورای اصناف کشور در دست اجراست و این شورا در برهه‌های مختلف از جمله اجرای فاز اول هدفمندی یارانه‌ها، با اجرای مانورهای نظارتی، بر ظرفیت بخش خصوصی در اجرای نظارت و بازرسی بر بازار مهر تأیید زده است.

رئیس شورای اصناف کشور در عین حال بر لزوم ادامه فرایند نظارتی دولت در بازار همزمان با واگذاری تنظیم بازار به بخش خصوصی تأکید می‌کند و می‌گوید: اعمال فرایند نظارت بر بازار از سوی دولت، به کاهش تخلفات برخی سودجویان که منتظر فرصت برای اعمال نفوذ در بازار هستند، منجر می‌شود.

به گفته او، در اصلاحیه قانون نظام صنفی نیز که در آن شورای اصناف کشور به شورای عالی اصناف ارتقا می‌یابد، ظرفیت تشکلهای و اتحادیه‌های زیرمجموعه این شورا برای اعمال نظارت و بازرسی بر بازار نسبت به قبل افزایش می‌یابد.

منبع: iff.ir

فرماندار پیرانشهر خبر داد:

### افزایش ۱۰۰ درصدی تولید چغندر قند در پیرانشهر

فرماندار پیرانشهر گفت: تولید چغندر قند در شهرستان پیرانشهر نسبت به سال گذشته ۱۰۰ هزار تن افزایش تولید را نشان می‌دهد. اروج مجاهدی در بازدید از کارخانه قند پیرانشهر اظهار داشت: امسال ۵ هزار و ۵۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی پیرانشهر به زیرکشت چغندر قند رفته و از این میزان سطح زیرکشت تاکنون ۲۶۰ هزار تن محصول به کارخانه قند این شهرستان تحویل داده شده است. وی با اشاره به مشکلات چغندرکاران پیرانشهر گفت: فرا رسیدن فصل سرما و بارش برف کشاورزان این شهرستان را با مشکل مواجه کرده است از این رو کارخانه قند پیرانشهر باید در راستای تحویل سریع این محصول اقدام کند. مجاهدی ادامه داد: مسئولان کارخانه قند باید راهکارهای لازم در راستای تحویل سریع و آسان محصولات برداشتی مردم انجام دهند. وی پایین بودن عیار ششیره چغندر در فصل سرما را از مشکلات اصلی کشاورزان چغندر قند دانست و گفت: بر اساس پیش‌بینی‌های انجام شده کشاورزان در مرحله برداشت و حمل و نقل چغندر قند با خسارت‌های زیادی مواجه شده که شرکت‌های طرف قرارداد بیمه باید آمادگی لازم برای حمایت از کشاورزان و ارائه خدمات در این زمینه را داشته باشند.

ذات علیان مدیر کارخانه قند پیرانشهر در ادامه گفت: محصولات چغندرکاران که بر اساس قرارداد ۲۷۷ هزار تن است تا پایان دهه اول دی ماه و محصولات بدون قرارداد را تا ۲۰ دی ماه تحویل می‌گیرند.

### دولت گزارشی از یارانه بخش کشاورزی ارائه نکرد

### حرف و عمل دولت تناقضی دارد

سختگوی کمیسیون کشاورزی مجلس با اشاره به عدم ارائه گزارش دولت در مورد اختصاص یارانه به بخش کشاورزی گفت: دولت مدعی است که به قانون عمل کرده اما کشاورزان خلاف این ادعا را دارند.

عباسی جعفری در خصوص شروع گام بعدی هدفمندی یارانه‌ها اظهار داشت: همین الان هم کشاورزی در حال آسیب است و اگر بنا باشد گام بعدی هم با قیمت حامل‌های انرژی شروع شود، کار برای کشاورزان سخت‌تر خواهد شد و به نظر می‌رسد باید تدبیر بیشتری در این خصوص شود زیرا کشاورزان در این زمینه به اندازه کافی دچار زحمت شده‌اند. وی تصریح کرد: طبق قانون باید ۳۰ درصد از منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها برای کمک به واحدهای تولیدی اختصاص پیدا کند و گر نه کار با سختی پیش می‌رود.

وی اضافه کرد: همچنین دولت مدعی است که به قانون عمل کرده اما کشاورزان خلاف این ادعا را دارند.

این نماینده مجلس گفت: تناقضی در این زمینه وجود دارد و نیاز به یک گزارش رسمی و دقیق به تفکیک استان‌ها از میزان کمک دولت است زیرا دولت تاکنون گزارش مکتوبی در این زمینه ارائه نکرده است.

جعفری در پاسخ به سؤالی در خصوص پیگیری یارانه بخش کشاورزی از طریق این کمیسیون گفت: با توجه به اینکه مجلس کمیسیون ویژه تحول اقتصادی دارد که مربوط به این موضوع است امیدواریم آنها وارد این موضوع شوند.



## برای از سرگیری واردات به من فشار می‌آورند

از سال گذشته در پی افزایش تولید شیرخام و ماندن این محصول روی دست دامداران، وزیر جهاد کشاورزی طی نامه‌ای به وزارت صنعت، معدن و تجارت واردات شیرخشک را ممنوع اعلام کرد، اما پس از گذشت یکی - دو ماه از این موضوع اعتراضات صنایع لبنی آغاز شد و اکنون این اعتراضات به جایی رسیده که وزیر جهاد کشاورزی در گزارش کار خود به مجلس شورای اسلامی اعلام کرد: برخی برای از سرگیری واردات شیرخشک به من فشار می‌آورند.

گویا عمر این ممنوعیت قرار نیست به یک سال برسد، در حالی که آزاد بودن واردات آن بیش از پنج سال دامداران را متضرر کرد.

در حالی که مسئولان بازرگانی و صنایع لبنی از کمبود شیرخام و افزایش قیمت آن گلایه دارند، مسئولان وزارت جهاد کشاورزی و دامداران اعلام می‌کنند بیش از ۱۰ میلیون تن شیرخام در کشور تولید می‌شود که بیش از نیاز صنایع لبنی و صنایع شیرخشک است و مسئولان بازرگانی برای واردات شیرخشک بستر سازی می‌کنند؛ چراکه بخش بازرگانی کشور همیشه نخستین و آسان‌ترین راه‌حل را واردات می‌داند.

به گفته کارخانه‌های لبنی، بخش عمده‌ای از شیرخام به شیرخشک تبدیل می‌شود که این صنعت را با مشکل مواجه کرده است اما طبق اعلام مسئولان وزارت کشاورزی سالانه یک میلیون تن شیرخام برای تبدیل به شیرخشک در چهار استان فارس، تهران، قم و خراسان رضوی وارد کارخانه‌های تولید شیرخشک می‌شود و کسانی که این موضوع را مطرح می‌کنند به دنبال بهانه‌ای برای آزاد شدن واردات شیرخشک هستند چرا که عادت کرده‌اند شیرخام را با فراوانی و با قیمت بسیار نازل بخرند و اکنون که شیر به قیمت واقعی خود رسیده، معترض هستند.

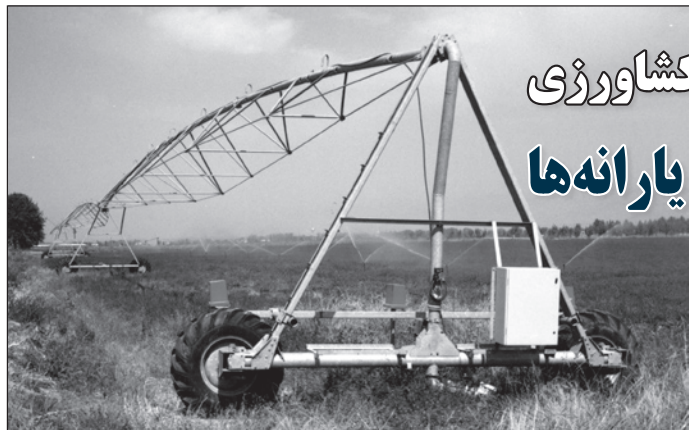
با احتساب ۱۰۰ کیلوگرم مصرف سرانه شیر و لبنیات در کشور و همچنین وجود ۷۵ میلیون نفر جمعیت، ۷/۵ میلیون تن شیرخام وارد شده به صنعت، کافی است؛ این در حالی است که سال گذشته ۹ میلیون تن شیرخام تولید و وارد چرخه صنایع لبنی کشور شده است.

منبع: iff.ir

## چگونگی قیمت‌گذاری آب کشاورزی در فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها

\* قیمت آب کشاورزی در فاز دوم

اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در کشور افزایش می‌یابد



فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها با توجه به اینکه ۹۰ درصد مصرف آب کشور در بخش کشاورزی است، حتماً قیمت آب در این بخش با اصلاحاتی مواجه شود تا بهره‌وری و راندمان این بخش نیز افزایش یابد.

### دولت تسهیلات داد، کشاورزان استقبال نکردند

به گفته این مقام مسؤول، دلیل اینکه قیمت آب کشاورزی در بخش اول هدفمندی یارانه‌ها اصلاح نشد، به این موضوع برمی‌گشت که دولت قصد داشت بسته‌های حمایتی را برای کشاورزان اجرایی کند تا آنها به اصلاح وضعیت سامانه‌های آبیاری خود ترغیب شوند. مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب افزود: امسال نخستین بار بود که دولت عدد بسیار بالایی معادل بیش از ۱۳ هزار میلیارد ریال تسهیلات بدون بهره به کشاورزان اختصاص داد و به همین دلیل هم بود که رئیس‌جمهور تأکید داشت در فاز اول هدفمندی قیمت آب کشاورزی افزایش نیابد تا کشاورزان با استفاده از این تسهیلات بتوانند به‌روز رسانی سیستم‌های کشت و آبیاری خود را در دستور کار قرار دهند و اکنون با اصلاح قیمت آب در این بخش، تنها کشاورزانی که کوتاهی کرده و از این تسهیلات استفاده نکرده‌اند متضرر خواهند شد. حاج‌رسولی‌ها در ادامه تصریح کرد: چون هنوز هم قیمت آب برای کشاورزان تقریباً رایگان است، هنوز هم از این تسهیلات استقبال نکردند و توجه زیادی به تغییر سیستم آبیاری نداشتند چون با قیمت‌های پایین آب صرفه اقتصادی نداشت که یک فصل کشت را متوقف کند تا سیستم‌های آبیاری خود را اصلاح کنند. این در حالی است که دولت در هیچ استانی محدودیتی برای ارائه این تسهیلات قائل نشده بود.

وی با این حال افزود: قطعاً وقتی قیمت آب در فاز دوم هدفمندی یارانه‌ها افزایش مورد نظر دولت را تجربه کند، استقبال کشاورزان از این تسهیلات برای اصلاح شبکه‌های آبیاری چشمگیرتر خواهد شد.

این مقام مسؤول با تأکید بر اینکه تعیین میزان افزایش قیمت آب در بخش کشاورزی به‌عنوان ستاد هدفمندی یارانه‌ها و کارگروه تحول اقتصادی است که تاکنون چیزی در این زمینه رسماً ابلاغ نشده است، تصریح کرد: افزایش قیمت آب در این بخش قطعاً در سطحی خواهد بود که بتواند بر روند مصرف آب در حوزه کشاورزی تأثیر گذار باشد.

### ۶۵ درصد آب‌های سطحی در بخش کشاورزی هدر می‌رود

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران افزود: راندمان مصرف آب در بخش کشاورزی را باید به دو بخش تقسیم کرد. بخش اول آن زمانی است که کشاورزان برداشت آب از چاه دارند که راندمان چندان کمی ندارد و معمولاً بالای ۶۰ تا ۷۰ درصد است ولی بخش دیگر به آب‌های سطحی برمی‌گردد که راندمان مصرف آب کشاورزی از آب‌های سطحی حدود ۳۰ تا ۳۵ درصد است که مجموع راندمان آب در این حوزه را به حدود ۴۴ درصد می‌رساند. وی با اذعان به اینکه حداقل ۶۵ درصد از آب‌های سطحی که به مصرف بخش کشاورزی می‌رسد هدر می‌رود، افزود: البته بخشی از این آب‌ها مجدداً در آب‌خوان‌ها تغذیه می‌شود ولی این عدد باید به حدود ۳۰ درصد هدر رفت در بخش آب‌های سطحی کاهش پیدا کند.

### تأکید رئیس‌جمهور بر اصلاح قیمت آب کشاورزی

حاج‌رسولی‌ها در پاسخ به این سؤال که چرا در اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها بار اصلی اصلاح الگوی مصرف روی دوش بخش خانگی بوده و این در حالی است که این بخش تنها یک‌نهم از مصرف آب کشاورزی را به‌خود اختصاص داده؟ گفت: این تصمیم تنها محدود به فاز اول اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها بوده و رئیس‌جمهور به‌شدت دنبال این هستند که در

در حالی که در فاز نخست هدفمندی یارانه‌ها که از آذرماه ۱۳۸۹ آغاز شده، قیمت آب کشاورزی از هرگونه تغییری مصون مانده بود، دولت در نظر دارد قیمت آب کشاورزی را در فاز دوم اجرای این قانون افزایش دهد.

مصرف آب کشاورزی بیش از ۹۰ درصد از کل مصرف آب کشور را شامل می‌شود ولی فرسودگی تجهیزات و روش‌های قدیمی آبیاری باعث شده بخش عمده‌ای از آب اختصاص داده شده به این بخش هدر رود و راندمان مصرف آب در بخش کشاورزی بین ۳۰ تا ۳۵ درصد اعلام شده است. این در حالی است که اصلاح قیمت آب در این بخش که کمک زیادی به اصلاح الگوی مصرف آب در حوزه کشاورزی خواهد کرد می‌تواند مجموع مصرف آب کشور را به میزان قابل توجهی تحت تأثیر قرار دهد.

برنامه بخش آب کشور برای اصلاح قیمت آب در بخش کشاورزی به اینگونه بوده است که براساس تأکیدات رئیس‌جمهوری در سال اول هدفمندی یارانه‌ها، بسته‌های حمایتی برای کشاورزان در جهت مدرن‌سازی تجهیزات آبیاری و کاهش تلفات آب اجرایی شود و سپس در فازهای بعدی اجرای این قانون با اصلاح قیمت‌ها در بخش کشاورزی، مصرف آب در کشور تحت کنترل قرار گیرد.

### قیمت آب کشاورزی رایگان است

مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب ایران با تأیید این خبر گفت: قیمت آب کشاورزی در شرایط فعلی در حقیقت رایگان است و آب تقریباً به‌صورت رایگان برای کشاورزان توزیع می‌شود؛ چراکه در بخش آب‌های زیرزمینی به‌هیچ‌وجه وجهی از کشاورز دریافت نمی‌شود و در بخش آب‌های سطحی نیز هزینه‌ها ناچیز است؛ ولی اگر قیمتی روی آب کشاورزی گذاشته شود، قطعاً بسته‌های حمایتی همچون خرید تضمینی کالا و تسهیلات مورد نیاز کشاورزان در دستور کار قرار خواهد گرفت.

استاندار اردبیل:

## انتقال کارخانه تولید بذر چغندر قند اردبیل غیر کارشناسی است

و اشتغال‌زا است ساختمان استانداری بسازیم و یا این منطقه را به پارک تبدیل کنیم.

استاندار اردبیل ادامه داد: با یک بهسازی و بازنگری در دستگاه‌ها و برخی از مراحل تولید این کارخانه می‌توانیم به رونق کارخانه تولید بذر چغندر در اردبیل کمک کنیم تا مبادا با تعطیل شدن آن تعداد زیادی از افراد بیکار شوند.

این مسؤول در پایان سخنان خود بر ضرورت توجه به اجرای مصوبات سفر دولت در بخش زهکشی، شبکه‌های فرعی آبیاری، توسعه اراضی و باغات در منطقه شیب‌دار، اختصاص بودجه از ردیف مستقل برای شبکه آبیاری رود ارس و همچنین برخی از مصوبات دیگر حوزه جهاد کشاورزی تأکید کرد.

استاندار اردبیل ابراز داشت: این مجموعه با وجود فرسودگی ماشین‌آلات در زمینی به مساحت ۱/۵ هکتار هم‌اکنون بیش از ۸۰ درصد بذر چغندر قند کشور را تولید می‌کند و با تعطیلی آن به یقین بسیاری از افراد بیکار و در سال جهاد اقتصادی که تأکید بر خودکفایی است تولید بذر چغندر با مشکل و وقفه مواجه شده و امکان واردات آن دور از ذهن نخواهد بود.

صابری در ادامه به شایعات متعدد در زمینه عسل تعطیلی و انتقال این کارخانه به خارج از شهر اشاره کرد و افزود: منصفانه نیست برخی‌ها به دنبال شایعه‌سازی با هدف فراری دادن صاحبان این کارخانه باشند چرا که ما به هیچ وجه حاضر نیستیم در این مکان که محل تولید

استاندار اردبیل گفت: با انتقال مرکز تولید بذر چغندر قند از داخل شهر اردبیل که هیچ‌گونه آلودگی و یا مشکلات زیست‌محیطی ایجاد نمی‌کند مخالف هستیم و معتقدیم این مصوبه کارشناسی و متناسب با واقعیت نبوده است.

سیدحسین صابری در حاشیه جلسه بررسی مصوبات سفر هیأت دولت در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در اردبیل با اشاره به مصوب شدن برخی از پیشنهادات به‌ویژه در حوزه جهاد کشاورزی به شکل غیرکاربردی و نامشخص از جهاد کشاورزی خواست تا جلوی انتشار آگهی فروش این کارخانه را بگیرد تا در یک اقدام و کار کارشناسی تصمیم‌گیری نهایی و به صلاح استان انجام شود.



انجمن علمی کارخانجات قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۰۵۵ - ۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی - خیابان

شهید گمنام - شماره ۱۴